

Co Valacha ve snu straší aneb moje obavy

Nejsem žádná náplava. Ostatně o tom svědčí i moje příjmení, na které je děda náležitě pyšný. Takže já jsem rodilý Valach, či spíše Valaška, ačkoli táta před svatbou s mojí maminkou pro jistotu tvrdil, že jeho jméno je odvozeno od Etrusků. I když jsou rodiče svoji už přes dvacet let a nikdo mu to nevěří, tatínek stále trvá na svém. Na původ našeho příjmení mám ale jiný názor. Tátova mluva se podobně jako dědova stává už za hranicemi města nesrozumitelnou mnohdy nejen pro mě, natožpak pro Pražáky. Ale v jednom se všichni shodneme. Je tady krásně.

Někdo říká, že Beskydy jsou „modré hory“. Ani nevím proč. Snad pro ten výhled z posvátné hory Radhošť nebo z Horeček. Znáám přesně tuto scenérii. Už se mi taky vryla do duše. Nejsou to žádné velehory, zato jejich divoká krása, ze které nemusím mít strach, je podmanivá. Ano, mám tuto tvrdou krajinu ráda a často vzpomínám, jak jsem parné letní dny trávil se svou babičkou u řeky Bečvy. Sjížděla jsem přes její peřeje na dětském člunu s odvahou starého mořského vlka. Mé sebevědomí bylo tehdy pojištěno nafukovacími rukávky a babičkou, která představovala záchranný člun pro případ nechtěného potopení. Tehdy doslova skákaly rybářům ryby samy na udice a na březích bývalo nějak veseleji.

Ani v nejčernějších snech mě nenapadlo, že se může někdo pomstít Bečvě za její krásu. Realita mnohdy předčí sen, ale probudit se z ní nelze. Může se jen odžít. Jak dlouho nám, lidem, to bude ještě trvat, než si uvědomíme, že jsme tady jenom na návštěvě? Některým to nikdy nedejde. Otrávená Bečva se stala jen titulkem v novinách, ale nám, co máme rádi tento kraj, krvácí srdce a proudí v žilách jed.

Často cestuji, někdy protože musím, jindy, že chci. Rytmus auta mě obvykle ukolébá ke krátkému spánku. Miluji pohled na zalesněné kopce, které se v říjnu změňí v barevný obraz a při jízdě se rychle střídají vzrostlé smrky se zelenými loukami, na kterých jsou vidět, i v dnešní uspěchané době, pasoucí se ovce. Dechberoucí krása... Jen nevím, jak dlouho s námi zůstane. Mnohá zalesněná místa vystřídaly holiny a obnažené kopce jako by se styděly za jizvy, které jsou tvořeny hlubokými brázdami po těžařské technice. Až se někdy bojím na místě spolucestujícího otevřít oči.

V mých snech jsou největší strašidla lidé. V současnosti mají k sobě nějak dál, i když žijí hned vedle sebe. Nedělí je vzdálenost na metry, ale na myšlenky. Obzvlášť mě děsí jedinci bez skrupulí a svědomí, s pokřivenými názory na život kolem sebe. Ti bez úcty k okolí, zato s pořádnou dávkou tuposti a sebevědomí. Není mi jedno, kde žijí a co dýchám. Já třeba bezpečně poznám, kdy se blížím ze svých výletů domů. Typicky smradlavý vzduch v našem městě rozhodí každého nově příchozího turistu. Tedy pokud se zrovna neprohání ulicemi čerstvý vítr, který zajistí dobré rozptylové podmínky. Ale my, obyvatelé Valašských Athén, nejsme žádní změkčilci! Vkládám svou naději do lidí, kterým nejde jen o peníze. Věřím, že je jich stále dost. I já se budu snažit přispět svou trochou do mlýna a postavit se strašákům dnešní doby.

Kdyby se mi to všechno zlé jen zdálo, bylo by tak jednoduché léčit tyto neduhy a vady na kráse valašské přírody! Vlákala bych do snů lesní žínky, hejkaly, rarášky a snad i obrovského draka z Velkých Karlovic a všechna ostatní valašská strašidla. Takoví by si s mnoha příkořimi páchanými na krajině jistě poradili. Těch se není třeba bát.

Jak už jsem řekla. Nejsem žádná náplava. A jsem ráda, že právě Valachy nestraší ve snu jen mizející tekuté švestky ve spíži. Ostatně – jsem toho pravým důkazem. Jakože se Trusinová jmenují!